

Аналіз впливу проєкту постанови Правління Національного банку України “Про затвердження Змін до Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах та про окремі питання діяльності банків України та банківських груп щодо управління ризиком третіх сторін” на ринок фінансових, супровідних послуг

I. Основні критерії, за якими буде оцінюватися ефективність результатів правового врегулювання

Проєкт постанови Правління Національного банку України “Про затвердження Змін до Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах та про окремі питання діяльності банків України та банківських груп щодо управління ризиком третіх сторін” (далі – Проєкт) розроблено відповідно до Законів України “Про Національний банк України”, “Про банки і банківську діяльність” з метою удосконалення вимог до організації системи управління ризиками в банках та банківських групах (далі – банки) шляхом встановлення вимог щодо управління ризиком третіх сторін.

Основними критеріями, за якими буде оцінюватись ефективність результату реалізації Проєкту є:

кількість договорів з юридичними або фізичними особами, які є суб’єктам господарювання, що надають послуги безпосередньо банку (далі – TPSP-постачальники), укладених або переглянутих з урахуванням вимог щодо управління ризиком третіх сторін;

належність визначення банком критичних TPSP-постачальників відповідно до установлених у внутрішньобанківських / внутрішньогрупових документах критеріїв визначення критичних послуг, які надаються TPSP-постачальниками, та критеріїв визначення критичних функцій, які підтримуються послугами TPSP-постачальників;

частка договорів з TPSP-постачальниками, щодо яких банком за результатами проведеного аналізу підтверджено дотримання вимог, обмежень та заборон, установлених законами України, нормативно-правовими актами Національного банку України (далі – Національний банк) та інших державних органів України, вимоги яких застосовуються до TPSP-постачальників у відповідній сфері;

кількість договорів, за якими банком прийнято рішення про припинення договірних відносин з TPSP-постачальниками;

якість поданих банками до Національного банку для подальшого погодження планів поетапного скорочення обсягу отримуваних від TPSP-постачальників послуг та припинення договірних відносин з ними;

кількість встановлених за результатами банківського нагляду фактів неналежного визначення банками критичних TPSP-постачальників відповідно до установлених у внутрішньобанківських / внутрішньогрупових документах критеріїв визначення критичних послуг;

кількість встановлених за результатами банківського нагляду фактів неналежної оцінки банками ділової репутації критичних TPSP-постачальників,

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович

Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000

Дійсний до: 18.08.2027 17:09:42

Національний банк України

B/22-0008/27105

від 06.03.2026 15:49

їх кінцевих бенефіціарних власників та керівників, операційної та фінансової спроможності критичних TPSP-постачальників надавати послуги відповідно до умов договору;

зміна кількості та частоти операційних інцидентів, пов'язаних із взаємовідносинами з TPSP-постачальниками, що можуть мати негативний вплив на безперервність діяльності банків.

Ці показники дозволять оцінити наскільки запроваджені Проєктом зміни сприяють формуванню єдиних підходів до управління ризиком третіх сторін у банківській системі.

Вимоги Проєкту поширюватимуться на банки, включаючи органи управління та контролю банків, керівників та працівників банків.

II. Очікуваний вплив на сферу правового регулювання

Прийняття Проєкту спрямоване на:

підвищення ефективності організації системи управління ризиками у банках, яка ґрунтується на розподілі обов'язків між підрозділами банку із застосуванням моделі трьох ліній захисту, з метою забезпечення ефективного процесу управління ризиком третіх сторін;

створення ефективних механізмів управління ризиком третіх сторін, які є частиною системи управління операційним ризиком банку, з урахуванням впливу ризику третіх сторін на інші ризики, що притаманні діяльності банку;

розширення функції ради та правління в частині затвердження внутрішньобанківських / внутрішньогрупових документів щодо управління ризиком третіх сторін, включаючи визначення рівня ризик-апетиту та рівня толерантності до збоїв;

запровадження вимог щодо здійснення аналізу дотримання банком у відносинах з TPSP-постачальниками вимог, обмежень та заборон, установлених законодавством, зокрема санкційним;

запровадження вимог щодо здійснення банком оцінки ділової репутації критичного TPSP-постачальника, його кінцевих бенефіціарних власників та керівників, операційної та фінансової спроможності критичного TPSP-постачальника надавати послуги відповідно до умов договору;

запровадження вимог щодо здійснення банком моніторингу та управління договорами, укладеними з TPSP-постачальниками, у тому числі які є критичними TPSP-постачальниками, включаючи вимоги до аналізу діяльності TPSP-постачальників перед укладенням договорів та забезпечення безперервності діяльності;

впровадження механізмів оцінки критичності послуг, ризику концентрації послуг та ризику залежності від ключових п-их сторін у ланцюгу постачання;

урахування під час здійснення Національним банком наглядової діяльності результатів оцінки ефективності управління ризиком третіх сторін у банках;

запровадження гнучкого режиму припинення відносин з TPSP-постачальником за діючими договірними відносинами, встановленими з

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович

Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000

Дійсний до: 18.08.2027 17:09:42

Національний банк України

В/22-0008/27105

від 06.03.2026 15:49

постачальниками до дня набрання чинності постановою, якою затверджується Проект.

Реалізація вимог Проекту сприятиме зниженню операційних ризиків банків та підвищенню стабільності банківської системи України.

III. Розрахунок витрат і вигод

Виконання вимог Проекту не потребує додаткових витрат Національного банку, оскільки здійснюється в межах його повноважень.

Виконання вимог Проекту потребуватиме витрат банків у процесі їх діяльності щодо організації процесу управління ризиком третіх сторін. Розрахунок витрат і вигод залежатиме від рішень, прийнятих банками щодо виділення необхідних ресурсів на адаптацію внутрішніх процесів, процедур і документів з управління ризиком третіх сторін відповідно до вимог Проекту, а також витрат, пов'язаних із впровадженням або розширенням ІТ-систем для здійснення моніторингу, управління договорами, укладеними з TPSP-постачальниками, та підготовки звітності. Додаткові ресурси можуть знадобитися для навчання персоналу банків щодо управління ризиком третіх сторін та розбудови відповідних компетенцій.

Також додаткові ресурси можуть знадобитися під час установаження окремого порядку управління банками діючими договірними відносинами, встановленими з TPSP-постачальниками до дня набрання чинності постановою, якою затверджується Проект, включаючи припинення у найкоротший строк договірних відносин з TPSP-постачальником або розробки плану поетапного скорочення обсягу отримуваних від TPSP-постачальника послуг та припинення договірних відносин з ним.

Попередній аналіз свідчить, що запроваджувані Проектом вимоги підвищать якість та комплексність управління ризиками, притаманними діяльності банків, зокрема операційним ризиком, пов'язаним з ризиком третіх сторін, сприятимуть зменшенню частоти та витратності (збитковості) негативних операційних інцидентів та побудові прозорої системи контролю за договорами з TPSP-постачальниками.

Проект не спричиняє прямих витрат чи обтяжень для клієнтів банків. Вигоди від підвищення якості та комплексності управління ризиком третіх сторін сприятимуть більш стабільному функціонуванню банків, зменшенню операційних збоїв та забезпеченню безперервності діяльності банків.

Враховуючи зазначене, розрахунок очікуваних витрат і вигод не може бути проведений у зв'язку з відсутністю джерела підтвердженої інформації, що може бути використана.

Перший заступник Голови

Сергій НІКОЛАЙЧУК

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Ніколайчук Сергій Анатолійович

Сертифікат 3E0E4EA9F723F86304000000DA140000A4EA0000

Дійсний до: 18.08.2027 17:09:42

Національний банк України

В/22-0008/27105

від 06.03.2026 15:49